

Beste mensen van de vakbonden, buurtbewoners en andere belangstellenden

Wat goed dat jullie hier allemaal zijn op deze belangrijke dag.

Ik ben Margot Kranenburg van Lokaal FNV Rotterdam.

Wie is vandaag voor het eerst bij deze herdenking van Workers Memorial Day? Voor diegenen zal ik kort vertellen waar het over gaat.

Workers' Memorial Day, vindt jaarlijks over de hele wereld plaats op 28 april, een internationale dag van herdenking en actie voor werknemers die zijn gedood, gehandicapt, gewond of onwel zijn geworden door hun werk.

Workers' Memorial Day is de gelegenheid om de vermijdbare aard van de meeste incidenten op de werkplek en slechte gezondheid te benadrukken en om campagnes en vakbondsorganisatie te promoten in de strijd voor verbeteringen in de veiligheid op de werkplek. De slogan voor deze dag is *Remember the dead – Fight for the living*.

In **2001** erkende de ILO, International Labour Organisation, onderdeel van de Verenigde Naties (VN), de herdenkingsdag van de werknemers en riep deze uit tot Werelddag voor veiligheid en gezondheid op het werk.

In vele landen wordt Workers' Memorial Day erkend als een nationale feestdag waaronder: Australië, Argentinië, België, Canada, Ierland, Luxemburg, Portugal, Spanje, Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk. Vakbonden in andere landen waaronder Tsjechië, Finland, Hongarije, Nieuw-Zeeland en Roemenië streven naar erkenning door de overheid.

Monumenten

In de wereld; zie dia

In Nederland organiseert de FNV niet alleen hier in Rotterdam, maar ook in Utrecht, Amsterdam, Maastricht en Hengelo zijn herdenkingen.

In Rotterdam herdenkt FNV Havens sinds **2010** bij het monument Vaart Vrij ten nagedachtenis van vakbondsvoorman Edo Fimmen. De laatste jaren heeft Lokaal FNV Rotterdam zich daarbij aangesloten. Vorig jaar is over het monument Vaart Vrij een boek verschenen, samengesteld door Hans Abelman. Het monument is ontworpen door kunstenaar Ben Zegers en stelt bokshandschoenen voor. Het boek is beschikbaar voor degenen die het nog niet eerder hebben gekregen.

Workers Memorial Day is geen gewone dag. Het is een dag van herinnering, maar ook van verantwoordelijkheid. Een dag waarop we niet alleen terugkijken, maar ons ook afvragen: wat moet er anders?

We zijn halverwege het jaar. En de cijfers stemmen niet gerust.

Als we in dit tempo doorgaan, sluiten wij niet uit dat we boven de 52 dodelijke slachtoffers uitkomen. Maar dit is geen statistiek. Dit zijn 52 verhalen. 52 levens. 52 gezinnen die iemand moeten missen. 52 lege stoelen aan de eettafel. Vaders, moeders, zonen en dochters die na een werkdag niet meer thuis zijn gekomen.

Het laatste bedrijfsongeval hier in Rotterdam was op 20 maart, waarbij iemand is omgekomen doordat hij tussen 2 containers bekneld was geraakt

En jaarlijks komen er in Nederland ook meer dan 4000 mensen om het leven door een beroepsziekte, voor een groot deel door blootstelling aan gevaarlijke stoffen. Daarnaast zijn er ook elk jaar tienduizenden meldingen van ernstige ongevallen en beroepsziekten. Dit zijn er veel te veel.

Vandaag staan we hierbij stil. En wat het misschien nog wel zwaarder maakt... is dat veel van deze ongelukken voorkomen hadden kunnen worden.

We zien ieder jaar eenzelfde patroon. Richting de vakantieperiode neemt de druk toe. Werk moet af. Deadlines moeten gehaald worden. En juist dan... gaat het mis.

Omdat we haasten. Omdat we denken: "nog even snel dit afmaken." Omdat we dan risico's nemen die we anders misschien niet zouden nemen. Maar veiligheid en haast gaan niet samen. Nooit.

Daarnaast zien we dat veiligheidsmaatregelen niet altijd voldoende worden genomen en niet goed worden uitgelegd. Met name voor werkers die hier niet geboren zijn en de Nederlandse taal niet goed machtig zijn. Arbeidsmigranten uit alle windstreken. En daardoor werken op hoogte zonder goede valbeveiliging. Werken met machines zonder de juiste bescherming. Het overslaan van controles, het negeren of nietbegrijpen van procedures.

Dat lijken soms kleine keuzes. Kleine momenten. Maar de gevolgen zijn allesbehalve klein.

Overigens heeft de SP hierover schriftelijke vragen gesteld aan het college van B&W. Hulde!

Maar laten we eerlijk zijn: veiligheid is niet alleen de verantwoordelijkheid van werkgevers of

instanties.

Het is iets van ons allemaal. Het begint bij bewustzijn. Bij begrijpen waarom regels er zijn. Niet omdat het moet... maar omdat het levens beschermt. Jouw leven. En dat van de mensen met wie je werkt. De mensen die op je wachten thuis.

Verhalen van betrokkenen laten zien hoe snel het kan gaan. Hoe één moment alles kan veranderen. En hoe groot de impact is — niet alleen op het werk, maar op hele families, op vrienden, op collega's.

Vandaag herdenken we. We staan stil bij wat verloren is gegaan.

Maar herdenken alleen... is niet genoeg. Als we hier straks weer uit elkaar gaan en alles blijft zoals het was, dan verandert er niets. En uiteindelijk is één slachtoffer al te veel. Dus laten we vandaag niet alleen terugkijken, maar ook vooruit.

Vooruit naar een werkwereeld waarin veiligheid geen bijzaak is, maar een vanzelfsprekendheid.

Waarin we elkaar durven aan te spreken.

Waarin we stoppen als iets niet veilig is.

Waarin we kiezen voor zorgvuldigheid boven snelheid. Zodat iedereen aan het einde van de dag weer naar huis gaat.

Maak een veilige en gezonde werkplek een fundamenteel recht is het thema van de internationale Workers' Memorial Day. De FNV sluit zich hier bij aan. Veilig en gezond werken is een grondrecht, geen gunst, ook in Nederland.

Toch gaat het nog te vaak mis. Jaarlijks ruim 4000 doden door een arbeidsongeval of een beroepsziekte in Nederland. Wereldwijd zijn er jaarlijks naar schatting 2,3 miljoen doden. Dat zijn er veel te veel.

Is er iemand die nu nog iets wil zeggen of vertellen?

Dan vraag ik u om nu met mij mee te gaan naar het Edo Fimmen Monument om daar de slachtoffers die op het werk zijn gevallen te herdenken.

Dank voor u komst